

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนาแบบภาคตัดขวาง (Cross-sectional descriptive study) เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมการป้องกันโรคมือ เท้า และปากของผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอแม่ทา จังหวัดลำพูน

ลักษณะประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา เป็นผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ของอำเภอแม่ทา จังหวัดลำพูน ทุกแห่งรวม 24 แห่ง จำนวนทั้งหมด 43 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม ที่ผู้ศึกษาพัฒนา และสร้างขึ้นเอง ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ดูแลเด็กและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ดูแลเด็ก สถานภาพสมรส อาชีพก่อนทำหน้าที่เป็นผู้ดูแลเด็ก รายได้ต่อเดือน ระยะเวลาการทำงานเป็นผู้ดูแลเด็ก การอบรมฟื้นฟูความรู้เรื่องโรคติดต่อในเด็กและศูนย์เด็กเล็กน่ายู่ แหล่งความรู้เรื่องโรคมือเท้าและปาก การได้รับการนิเทศติดตามงานจากหน่วยงานต่างๆ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามความรู้เรื่องโรคมือ เท้า และปากของผู้ดูแลเด็ก จำนวน 15 ข้อ ลักษณะคำตอบเป็นแบบเลือกตอบข้อที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว จากตัวเลือก 2 ตัวเลือก โดยหากตอบถูก จะได้ 1 คะแนน หากตอบผิดจะไม่ได้คะแนน

เกณฑ์การประเมินระดับความรู้เรื่องโรคมือ เท้า และปากของผู้ดูแลเด็ก โดยใช้เกณฑ์ $\bar{X} \pm SD$. ดังนี้

ระดับสูง	หมายถึง ผู้ตอบมีคะแนนเฉลี่ยที่ระดับ	14.45 – 15
ระดับปานกลาง	หมายถึง ผู้ตอบมีคะแนนเฉลี่ยที่ระดับ	10.67 – 14.44
ระดับต่ำ	หมายถึง ผู้ตอบมีคะแนนเฉลี่ยที่ระดับ	0 – 10.66

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามข้อมูลพฤติกรรมกำรป้องกันโรคมือ เท้า และปากของผู้ดูแลเด็ก
ได้แก่

1. การปฏิบัติด้านอนามัยส่วนบุคคลของผู้ดูแลเด็ก	จำนวน 7 ข้อ
2. การปฏิบัติในการดูแลเด็ก	จำนวน 17 ข้อ
3. การปฏิบัติในการทำความสะอาด เตรีมและปรุงอาหาร	จำนวน 13 ข้อ
4. การปฏิบัติในการทำความสะอาดทั่วไป	จำนวน 15 ข้อ

ลักษณะคำตอบเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 4 ระดับ คือ

ปฏิบัติเป็นประจำ	หมายถึง	ผู้ดูแลเด็กมีพฤติกรรมหรือปฏิบัติกิจกรรมตามข้อความนั้นๆ
สม่ำเสมอ
ปฏิบัติบางครั้ง	หมายถึง	ผู้ดูแลเด็กมีพฤติกรรมหรือปฏิบัติกิจกรรมตามข้อความนั้นๆ
บางครั้ง
ปฏิบัติน้อยมาก	หมายถึง	ผู้ดูแลเด็กมีพฤติกรรมหรือปฏิบัติกิจกรรมตามข้อความนั้นๆ
น้อยมาก
ไม่เคยปฏิบัติ	หมายถึง	ผู้ดูแลเด็กไม่เคยมีพฤติกรรมหรือไม่เคยปฏิบัติกิจกรรมตาม
ข้อความนั้นๆ

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติเป็นประจำ	ข้อความด้านบวก	ได้ 3 คะแนน
	ข้อความด้านลบ	ได้ 0 คะแนน(ข้อที่มีเครื่องหมาย*)
ปฏิบัติบางครั้ง	ข้อความด้านบวก	ได้ 2 คะแนน
	ข้อความด้านลบ	ได้ 1 คะแนน(ข้อที่มีเครื่องหมาย*)
ปฏิบัติน้อยมาก	ข้อความด้านบวก	ได้ 1 คะแนน
	ข้อความด้านลบ	ได้ 2 คะแนน(ข้อที่มีเครื่องหมาย*)
ไม่เคยปฏิบัติ	ข้อความด้านบวก	ได้ 0 คะแนน
	ข้อความด้านลบ	ได้ 3 คะแนน(ข้อที่มีเครื่องหมาย*)

เกณฑ์การประเมินระดับพฤติกรรมกำรป้องกันโรค

เกณฑ์การประเมินระดับพฤติกรรมกำรป้องกันโรคมือ เท้า และปากของผู้ดูแลเด็กในศูนย์
พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอมะนัง เป็นรายด้าน โดยประเมินค่าเฉลี่ยใช้เกณฑ์การแบ่งระดับคะแนน
พฤติกรรมกำรป้องกันโรค ดังนี้ (จงดี วินิจจะกุล, 2540)

ระดับดี	หมายถึง	ผู้ตอบมีคะแนนเฉลี่ยที่ระดับ 2.55 – 3.00
ระดับปานกลาง	หมายถึง	ผู้ตอบมีคะแนนเฉลี่ยที่ระดับ 1.95 – 2.54
ระดับต่ำ	หมายถึง	ผู้ตอบมีคะแนนเฉลี่ยที่ระดับ 0.00 – 1.94

เกณฑ์การประเมินระดับพฤติกรรมกำรป้องกันโรคมือ เท้า และปากของผู้ดูแลเด็ก ด้านอนามัยส่วนบุคคล โดยใช้เกณฑ์การแบ่งระดับคะแนนพฤติกรรมกำรป้องกันโรค ดังนี้ (จงดี วินิจจะกุล, 2540)

ระดับดี	หมายถึง	ผู้ตอบมีคะแนน ร้อยละ 85 – 100 (17.85 – 21.00 คะแนน)
ระดับปานกลาง	หมายถึง	ผู้ตอบมีคะแนน ร้อยละ 65 – 84 (13.45 – 17.84 คะแนน)
ระดับต่ำ	หมายถึง	ผู้ตอบมีคะแนน ร้อยละ 0 – 64 (0 – 13.44 คะแนน)

เกณฑ์การประเมินระดับพฤติกรรมกำรป้องกันโรคมือ เท้า และปากของผู้ดูแลเด็ก ด้านการดูแลเด็ก โดยใช้เกณฑ์การแบ่งระดับคะแนนพฤติกรรมกำรป้องกันโรคของ ดังนี้ (จงดี วินิจจะกุล, 2540)

ระดับดี	หมายถึง	ผู้ตอบมีคะแนน ร้อยละ 85 – 100 (43.35 – 51.00 คะแนน)
ระดับปานกลาง	หมายถึง	ผู้ตอบมีคะแนน ร้อยละ 65 – 84 (32.65 – 43.34 คะแนน)
ระดับต่ำ	หมายถึง	ผู้ตอบมีคะแนน ร้อยละ 0 – 64 (0 – 32.64 คะแนน)

เกณฑ์การประเมินระดับพฤติกรรมกำรป้องกันโรคมือ เท้า และปากของผู้ดูแลเด็ก ด้านการทำความสะอาดทั่วไป โดยใช้เกณฑ์การแบ่งระดับคะแนนพฤติกรรมกำรป้องกันโรคของ ดังนี้ (จงดี วินิจจะกุล, 2540)

ระดับดี	หมายถึง	ผู้ตอบมีคะแนน ร้อยละ 85 – 100 (38.25 – 45.00 คะแนน)
ระดับปานกลาง	หมายถึง	ผู้ตอบมีคะแนน ร้อยละ 65 – 84 (28.81 – 38.24 คะแนน)
ระดับต่ำ	หมายถึง	ผู้ตอบมีคะแนน ร้อยละ 0 – 64 (0 – 28.80 คะแนน)

เกณฑ์การประเมินระดับพฤติกรรมกำรป้องกันโรคมือ เท้า และปาก โดยรวมของผู้ดูแลเด็ก โดยใช้เกณฑ์การแบ่งระดับคะแนนพฤติกรรมกำรป้องกันโรคของ ดังนี้ (จงดี วินิจจะกุล, 2540)

ระดับดี	หมายถึง	ผู้ตอบมีคะแนน ร้อยละ 85 – 100 (99.45 – 117.00 คะแนน)
ระดับปานกลาง	หมายถึง	ผู้ตอบมีคะแนน ร้อยละ 65 – 84 (74.89 – 99.44 คะแนน)
ระดับต่ำ	หมายถึง	ผู้ตอบมีคะแนน ร้อยละ 0 – 64 (0 – 74.88 คะแนน)

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามปัจจัยเสริมที่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคมือ เท้า และปากของ
ผู้ดูแลเด็ก ได้แก่

1. การได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ จำนวน 9 ข้อ
2. การได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครองและองค์กรส่วนท้องถิ่น จำนวน 11 ข้อ

ลักษณะคำตอบเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 4 ระดับ คือ

- มากที่สุด หมายถึง ผู้ดูแลในศูนย์เด็กเล็กแห่งนั้น ได้รับการสนับสนุนตามข้อความนั้นๆ
มากที่สุด
- มาก หมายถึง ผู้ดูแลในศูนย์เด็กเล็กแห่งนั้น ได้รับการสนับสนุนตามข้อความนั้นๆ มาก
- ปานกลาง หมายถึง ผู้ดูแลในศูนย์เด็กเล็กแห่งนั้น ได้รับการสนับสนุนตามข้อความนั้นๆ
ปานกลาง
- น้อย หมายถึง ผู้ดูแลในศูนย์เด็กเล็กแห่งนั้น ได้รับการสนับสนุนตามข้อความนั้นๆ น้อย
- ไม่เคยเลย หมายถึง ผู้ดูแลในศูนย์เด็กเล็กแห่งนั้น ไม่เคยได้รับการสนับสนุนตามข้อความ
นั้นๆ เลย

เกณฑ์การให้คะแนน

- ระดับการสนับสนุนมากที่สุด ได้ 4 คะแนน
- ระดับการสนับสนุนมาก ได้ 3 คะแนน
- ระดับการสนับสนุนปานกลาง ได้ 2 คะแนน
- ระดับการสนับสนุนน้อย ได้ 1 คะแนน
- ไม่เคยได้รับการสนับสนุนเลย ได้ 0 คะแนน

เกณฑ์การประเมินปัจจัยเสริมที่มีผลต่อพฤติกรรม แยกเป็นรายชื่อ

- ระดับการสนับสนุนมากที่สุด หมายถึง ผู้ตอบมีคะแนนเฉลี่ยที่ระดับ 3.51 – 4.00
- ระดับการสนับสนุนมาก หมายถึง ผู้ตอบมีคะแนนเฉลี่ยที่ระดับ 2.51 – 3.50
- ระดับการสนับสนุนปานกลาง หมายถึง ผู้ตอบมีคะแนนเฉลี่ยที่ระดับ 1.51 – 2.50
- ระดับการสนับสนุนน้อย หมายถึง ผู้ตอบมีคะแนนเฉลี่ยที่ระดับ 1.10 – 1.50
- ไม่เคยได้รับการสนับสนุนเลย หมายถึง ผู้ตอบมีคะแนนเฉลี่ยที่ระดับ 0.00 – 1.09

เกณฑ์การประเมินปัจจัยเสริมที่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกัน โรคมือ เท้า และปาก ของผู้ดูแลเด็ก
ด้านการได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ โดยใช้เกณฑ์ $\bar{X} \pm S.D.$ ดังนี้

ระดับสูง	หมายถึง	ผู้ตอบมีคะแนนเฉลี่ยที่ระดับ	27.01 – 36
ระดับปานกลาง	หมายถึง	ผู้ตอบมีคะแนนเฉลี่ยที่ระดับ	11.83 – 27.00
ระดับต่ำ	หมายถึง	ผู้ตอบมีคะแนนเฉลี่ยที่ระดับ	0 – 11.82

เกณฑ์การประเมินปัจจัยเสริมที่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกัน โรคมือ เท้า และปากของผู้ดูแลเด็ก ด้านการได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครองเด็กและองค์กรส่วนท้องถิ่น โดยใช้เกณฑ์ $\bar{X} \pm S.D.$ ดังนี้

ระดับสูง	หมายถึง	ผู้ตอบมีคะแนนเฉลี่ยที่ระดับ	30.10 – 44
ระดับปานกลาง	หมายถึง	ผู้ตอบมีคะแนนเฉลี่ยที่ระดับ	12.32 – 30.09
ระดับต่ำ	หมายถึง	ผู้ตอบมีคะแนนเฉลี่ยที่ระดับ	0 – 12.31

ส่วนที่ 5 แบบสำรวจสภาพสุขภาพจิตและอนามัยสิ่งแวดล้อมศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐาน ศูนย์เด็กเล็กนออยู่ จำนวน 13 ข้อ (สำหรับผู้ศึกษาทำการสำรวจศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้วยตนเอง)

การตรวจสอบหาความเที่ยงตรงของเครื่องมือ (Content validity)

แบบสอบถามพฤติกรรมการป้องกัน โรคมือเท้าและปาก ของผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอแม่ทา จังหวัดลำพูน ได้นำไปตรวจสอบหาความเที่ยงตรงของเนื้อหา โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 4 ท่าน (ตามภาคผนวก ก)

การทดสอบหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability)

ผู้ศึกษานำเครื่องมือที่ได้ปรับปรุงแก้ไขให้มีความตรงตามเนื้อหา และความเหมาะสมทางด้าน ภาษาตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว ไปทดลองใช้กับผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีลักษณะ เช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการศึกษา ที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน จำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลมาหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Conbrach's alpha) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ดังนี้

1. ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความรู้เรื่องโรคมือเท้าและปากของผู้ดูแลเด็ก = 0.7763
2. ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามข้อมูลพฤติกรรมการป้องกัน โรคมือเท้าและปากของผู้ดูแลเด็ก = 0.7867

3. ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกัน โรคมือเท้าและปาก
ของผู้ดูแลเด็ก = 0.7886

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้ศึกษาดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้ คือ

1. ขอนหนังสือแนะนำตัวจากสาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ บัณฑิตศึกษาศานมหาวิทยาลัย
เชียงใหม่ ถึงเจ้าของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเอกชน ผู้อำนวยการสถานศึกษาของโรงเรียน นายกเทศมนตรี
เทศบาลตำบล และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลทุกแห่งในอำเภอแม่ทา เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์
รายละเอียดการศึกษา ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ และขออนุญาตเก็บข้อมูลในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
ที่รับผิดชอบ
2. ประสานงานกับผู้ดูแลเด็กและแจ้งกำหนดวันในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ผู้ศึกษาให้ผู้ดูแลเด็กตอบแบบสอบถามส่วนอื่นด้วยตนเอง โดยให้ทำแบบสอบถาม
ความรู้ก่อนส่วนอื่น รวมทั้งเก็บข้อมูลด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้วยตนเอง และ
นำแบบสอบถามมารวบรวม
4. ผู้ศึกษานำข้อมูลมาลงรหัส และนำไปวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำแบบสัมภาษณ์ที่รวบรวมได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ ความถูกต้อง จากนั้นจัดทำคู่มือ
ลงรหัส นำข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์มาลงรหัสและบันทึกข้อมูลแล้วนำไปประมวลผลด้วยเครื่อง
คอมพิวเตอร์ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+ ช่วยในการประมวลผลข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลทั่วไป นำมาแจกแจงความถี่ แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน
2. หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านต่างๆ ที่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกัน โรคมือเท้า
และปากของผู้ดูแลเด็ก โดยใช้สถิติเชิงวิเคราะห์โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอนเพื่อหา
ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นหลายตัว คือ ปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ และปัจจัยเสริม กับตัวแปรตามคือ
พฤติกรรมการป้องกันโรคแยกรายด้าน ใช้สถิติ Stepwise multiple regression analysis

3. หากความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้น คือ ระดับความรู้เรื่องโรค และมาตรฐานศูนย์เด็กเล็ก น้อยกว่าตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมการป้องกันโรคแยกรายด้าน ใช้สถิติ Chi-square test
4. หากความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้น คือ ระดับความรู้เรื่องโรคและระดับการศึกษาของผู้ดูแลเด็ก กับตัวแปรตาม คือ มาตรฐานศูนย์เด็กเล็กน้อยกว่า ใช้สถิติ Chi-square test

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved